

Pwyllgor Archwilio Comisiwn y Cynulliad Assembly Commission Audit Committee

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru

National
Assembly for
Wales

Dyddiad: 21 Tachwedd 2012

Amser: 11.00 – 13.00

Lleoliad: Ystafell Seminar, y Pierhead, y Cynulliad Cenedlaethol

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 21 Tachwedd 2012

Yn bresennol:

Richard Calvert (Cynghorwr Annibynnol)

Tim Knighton (Cynghorwr Annibynnol)

Yr Athro Robert Pickard (Cynghorwr Annibynnol)

Eric Gregory (Cynghorwr Annibynnol)

Keith Baldwin (Cynghorwr Annibynnol)

Angela Burns (Aelod Cynulliad)

Swyddogion

Claire Clancy, Prif Weithredwr a Chlerc, a'r Swyddog Cyfrifyddu

David Tosh, Cyfarwyddwr TGCh

Nicola Callow, Pennaeth Cyllid

Steven O'Donoghue, Pennaeth Adnoddau

Lynne Flux, Pennaeth Archwilio Mewnol

Rachael Tonkin, KPMG

Mark Jones, Swyddfa Archwilio Cymru

Richard Harries, Swyddfa Archwilio Cymru

John Grimes, Pennaeth Llywodraethu

Glenys Llewelyn, Ysgrifenyddiaeth

Cyflwyniadau

1. Croesawodd y Cadeirydd Eric Gregory a Keith Baldwin, Cynghorwyr Annibynnol newydd y Pwyllgor Archwilio. Croesawodd hefyd bawb arall a oedd yn bresennol. Nid oedd unrhyw ymddiheuriadau.

2. Rhoddodd Claire Clancy wybod fod y Goruchaf Lys, y diwrnod hwnnw, wedi dyfarnu o blaid y Cynulliad ar y materion yr oedd y Twrnai Cyffredinol wedi'u codi mewn perthynas â'r Bil Is-ddeddfau Llywodraeth Leol (Cymru). Croesawodd y canlyniad hwn, a nododd y byddai hyn yn pennu cyfeiriad clir ar gyfer Biliau yn y dyfodol.
3. **Eitem 1:** Ni chafwyd unrhyw ddatganiadau o fuddiant.
4. **Eitem 2:** Nid oedd dim materion yn codi o gofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 14 Mehefin a 5 Gorffennaf 2012 na fyddent yn ymddangos mewn man arall ar yr agenda.

Archwilio Mewnol

Eitem 3 – Y Cynnydd Diweddaraf

ACAC(15) Papur 1a. Adroddiad cynnydd i'r Pwyllgor Archwilio ar Gynllun Archwilio 2012–13

5. Cyflwynodd Lynne Flux ei hadroddiad cynnydd a thynnodd sylw at ddau brosiect: strategaeth Dyfodol TGCh a phrosiect Adnoddau Dynol a'r Gyflogres. Dau adolygiad oedd y rhain a oedd yn rhoi darlun o'r cynnydd a wnaed hyd yma a'r camau i'w cymryd yn y dyfodol.
6. Cyfeiriodd Lynne hefyd at yr adroddiad Cynllunio Parhad Busnes, a oedd yn adolygiad lefel uchel arall i asesu'r sefyllfa ac i ddarparu argymhellion ynglŷn â'r trywydd i'w ddilyn yn y dyfodol. Byddai adolygiad mwy manwl yn cael ei gynnal yn 2013.
7. Nododd Lynne y byddai rhai o'r archwiliadau'n cael eu cynnal ar adegau eraill er mwyn cyd-fynd yn well ag anghenion y sefydliad. Byddai'r adolygiad o'r prosiect gweithiwr achos yn ddarn ychwanegol o waith a fyddai'n cael ei wneud ar y cyd gyda Phennaeth Llywodraethu i adolygu'r prosiect hwn a hyrwyddo sesiwn ynglŷn â'r gwersi a ddysgwyd. Byddai hyn yn amserol o ganlyniad i welliannau a wnaed i'r system yn ddiweddar.

8. Dywedodd Lynne fod yr adroddiad dilynol yn rhoi darlun cadarnhaol yn gyffredinol o'r modd y cafodd argymhellion eu dwyn ymlaen a bod y gwaith o gyflawni'r rhaglen ar y trywydd iawn.

Eitem 4 Adroddiad dilynol Archwilio Mewnol

ACAC(15) Papur 5b. Adroddiad dilynol Archwilio Mewnol

9. Pwysleisiodd Lynne bwysigrwydd mynd i'r afael ag adroddiadau archwilio blaenorol. Nododd, mewn perthynas â'r pedwar archwiliad sydd wedi'u cynnwys yn ei hadroddiad, fod 21 o'r 31 argymhelliad wedi'u cwblhau a bod cynnydd sylweddol wedi'i wneud o ran y 10 arall.
10. O ran materion penodol, nododd fod cryn gynnydd wedi'i wneud yng nghyswllt y cynllun busnes ar gyfer caffael, a oedd yn bwysig. Nododd hefyd fod rheolwr prosiect wedi'i recriwtio ar secondiad am flwyddyn i fwrw ymlaen â'r gwaith ar Reoli Gwybodaeth a bod y gwaith o godi ymwybyddiaeth am hyn yn datblygu o ddifrif.
11. Yn y drafodaeth, croesawodd yr aelodau y cynnydd o ran rheoli gwybodaeth a'r materion sy'n codi pan gaiff gwybodaeth ei rhannu â thrydydd partïon. Gwnaethant nodi'r heriau a gyflwynir pan fo meddalwedd cronfa ddata (MS Access) ar gael i'r holl staff ac, er eu bod yn cydnabod bod angen bwrw ymlaen yn ofalus â'r gwaith o'i dynnu'n ôl, nid oeddent yn deall pam roedd i'w weld yn anodd nodi perchnogion y data. **Cytunodd y Pwyllgor y dylai ystyried 'cymryd stoc' o'r cynnydd yn y cyfarfod ym mis Ebrill. Dylid gwahodd Cyfarwyddwr, neu berchennog gwybodaeth, i'r cyfarfod.**
12. O ran rheoli contractau a chaffael, pwysleisiodd y Pwyllgor bwysigrwydd Dangosyddion Perfformiad Allweddol a Dulliau o Fesur Perfformiad Cyflenwyr, y gellid eu hepgor dim ond mewn achosion eithriadol, yn eu barn hwy. Nododd y Pwyllgor fod cynllun dwy flynedd ar gyfer caffael wedi'i ddatblygu. Gwnaethant groesawu hefyd fentrau trawslywodraethol i gyfuno a chanoli caffael, pan fo'n bosibl, er mwyn cael y gwerth mwyaf am arian. **Cytunodd y Pwyllgor i ystyried cynnydd ym maes caffael eto mewn trafodaeth fwy manwl.**

Eitem 5 Adroddiad Archwilio Mewnol – Adolygiad Llywodraethu o Wasanaethau TGCh y Dyfodol

ACAC(15) Papur 1c. Adolygiad Llywodraethu o Wasanaethau TGCh y Dyfodol

13. Dywedodd Lynne Flux mai adolygiad lefel uchel o waith y Comisiwn hyd yn hyn o gynllunio prosiect Gwasanaethau TGCh y Dyfodol oedd y papur. Y mater mwyaf sylweddol ar hyn o bryd oedd y penderfyniad o ran a ddylid ymestyn y cytundeb presennol ag Atos neu symud i gymysgedd o ddarparwyr mewnol ac allanol a rhyddhau'r Comisiwn, i bob pwrpas, o gytundeb Atos.
14. Roedd yn ymddangos bod y prosiect wedi'i sefydlu'n dda. Roedd cynrychiolydd cyllid wedi bod ar y Bwrdd Prosiect o'r cychwyn i sicrhau bod y gwasanaeth cyllid yn chwarae rôl lawn yn y prosiect. Nododd Lynne fod David Tosh wedi ymgorffori mwyafrif canfyddiadau'r adolygiad yn y prosiect.
15. Cafwyd sylwadau ar y ffaith mai dim ond statws blaenoriaeth 3 a roddwyd i Argymhelliad 9, sef yr angen am strategaeth TGCh – awgrymwyd y dylai hyn fod wedi bod yn fan cychwyn i'r prosiect. Cyfeiriwyd hefyd at yr anawsterau sydd ynghlwm wrth reoli newid a bod angen i'r achos o blaid Dewis 2 fod mor gadarn â phosibl. Roedd hefyd yn bwysig cydnabod yn llawn yr oedi y byddai trosglwyddo yn ei greu ar gyfer prosiectau eraill.
16. Cafwyd sylwadau gan swyddogion fod strategaeth TGCh ar waith bellach, gan amlinellu'r nodau, y weledigaeth a'r camau gweithredu ynddi. Dywedasant mai cynllunio a chyflawni oedd y gorchwyl nesaf ac y byddai'r penderfyniad ar opsiynau wedi'i seilio ar y safbwynt strategol. Un o'r materion ynglŷn â chontract Atos oedd y ffaith ei fod wedi'i rannu â'r Llywodraeth. Pe na bai wedi'i rannu, byddai gan y Comisiwn fwy o reolaeth a hyblygrwydd, ac yn gallu llywodraethu i raddau mwy.

Eitem 6 Adroddiad Archwilio Mewnol – Cynllunio Parhad Busnes

ACAC(15) Papur 1d – Adolygiad o Gynllunio Parhad Busnes

17. Dywedodd Lynne Flux, ers cwblhau'r archwiliad, fod y cyfrifoldeb dros Gynllunio Parhad Busnes wedi cael ei drosglwyddo i Mike Snook, Pennaeth Ystadau a Chyswilt Cyntaf. Roedd yr adroddiad hwn yn asesiad o'r sefyllfa bresennol a byddai darn o waith mwy manwl yn cael ei gynnal y flwyddyn nesaf.
18. Gofynnodd y Cadeirydd pa gam yr oedd yr asesiad Datganiad Sicrwydd wedi'i gyrraedd. Ymatebodd Lynne fod lefel sylweddol o gydnerthedd yn y sefydliad mewn rhai meysydd ond bod angen cryfhau prosesau llywodraethu cyffredinol. Bu'r aelodau'n trafod a oedd hon yn risg gritigol ac a oedd lefel ddigonol o sicrwydd yn bodoli. Gwnaethant nodi hefyd gwmpas lefel uchel yr archwiliad a gofyn a oedd cwmpas y gwaith o gynllunio parhad busnes yn eglur. Awgrymodd aelodau mai cynnal prawf oedd yr unig ffordd o ddilysu'r system.
19. Gan ymateb i'r materion hyn, dywedodd Claire Clancy ei bod yn fodlon fod lefel ddigonol o ddiogelwch yn bodoli ond cytunodd fod angen dod â'r agweddau amrywiol ynghyd. **Gwahoddodd y Pwyllgor y swyddogion i roi adroddiad pellach iddo ar y pwnc hwn yn y gwanwyn a fyddai'n cynnwys canlyniad y prawf.**

Eitem 7 Adroddiad Archwilio Mewnol – Prosiect Adnoddau Dynol – y Gyflogres

ACAC(15) Papur 1e – Adolygiad o brosiect integredig Adnoddau Dynol a'r Gyflogres

ACAC (15) Papur 1f – Archwiliad Prosiect Adnoddau Dynol / y Gyflogres, Nodyn gan yr Uwch-swyddog Cyfrifol

20. Dywedodd Rachael Tonkin mai diben yr adroddiad oedd archwilio a oedd y prosiect ar y trywydd iawn, ac roedd yn falch o allu rhoi gwybod bod y prosiect ar y trywydd iawn, a hynny o ran yr amserlen a'r costau. Roedd bellach ar ddiwedd Cyfnod 1. Cadarnhaodd yr ail bapur fod yr argymhellion wedi'u mabwysiadu at ddibenion Cyfnod 2.

21. Roedd y Pwyllgor yn croesawu'r ddau bapur, a oedd, yn eu barn hwy, yn cyd-fynd â'i gilydd yn dda. Er hynny, roedd pryder ynghylch cyflawni'r arbedion a nodwyd yn Argymhelliad 12, a'r heriau o ran sicrhau bod yr arbedion hyn yn cael eu cyflawni mewn gwirionedd. Pwysleisiodd aelodau ei bod yn bwysig sicrhau bod newidiadau i systemau yn cynnwys mwy na TGCh yn unig. Nododd yr aelodau hefyd natur hanfodol y gwasanaethau hyn a phwysigrwydd cyd-redeg er mwyn sicrhau bod y system newydd yn gweithredu'n gywir.
22. Gan ymateb i'r pwyntiau hyn, cyfeiriodd swyddogion at waith y Dadansoddwyr Busnes o gefnogi'r prosiect, a bod y system arfaethedig wedi'i datblygu drwy broses deialog cystadleuol.
23. Pwysleisiodd y Pwyllgor bwysigrwydd sicrhau bod y gwersi a ddysgwyd o'r prosiect hwn yn cyfrannu at y gwaith o reoli prosiectau eraill. Cadarnhaodd swyddogion fod y rhain eisoes wedi'u rhoi ar waith yn achos prosiect Derbynfa (newydd) Tŷ Hywel. Gwnaethant nodi hefyd fod y Bwrdd Buddsoddi yn darparu cyswllt uniongyrchol rhwng prosiectau a'i fod hefyd yn ystyried dulliau o drosglwyddo'r gwersi a ddysgwyd.
24. Gofynnodd y Pwyllgor am gael gweld adroddiad pellach ar y prosiect yn ei gyfarfod ym mis Ebrill.

Strategaeth y Gyllideb

Eitem 8 Y Wybodaeth Ddiweddaraf am y Gyllideb

ACAC (16) Papur 2a – Y wybodaeth ddiweddaraf am Gyllideb 2013–14 a Sefyllfa Ariannol 2012–13

ACAC (15) Papur 2b – Cyllideb y Comisiwn ar gyfer 2013–14

ACAC (15) Papur 2c – Adroddiad y Pwyllgor Cyllid ar Gyllideb Ddrafft Comisiwn y Cynulliad ar gyfer 2013–14, Hydref 2012

25. Nododd y Pwyllgor y sefyllfa o ran y gyllideb.

Dull Llywodraethu Comisiwn y Cynulliad

Eitem 9 – Rheoli Risg

ACAC (15) Papur 3a – Risgiau Corfforaethol

Atodiad A – Risgiau Corfforaethol

Atodiad B – Risgiau Gwasanaethau TGCh yn y Dyfodol

Atodiad C – Y Polisi a'r Broses o ran Rheoli Risg

26. Dywedodd Claire Clancy fod dull y Comisiwn o reoli risg wedi bod yn ddeinamig. Roedd system gynhwysfawr wedi'i rhoi ar waith yn wreiddiol er mwyn codi ymwybyddiaeth o'r angen i reoli risgiau. Yn fwy diweddar, roedd wedi teimlo bod modd symleiddio hyn, lleihau biwrocratiaeth y system ac i fwy o risgiau gael eu rheoli ar lefel Gwasanaeth.
27. Roedd Gwasanaethau TGCh y Comisiwn yn y dyfodol wedi'u nodi ar agenda'r cyfarfod heddiw oherwydd byddai swyddogion yn croesawu barn y Pwyllgor Archwilio ynghylch a oedd y risgiau cywir wedi'u nodi ac a oedd y mesurau lliniaru mwyaf priodol ar waith. Ychwanegodd Claire fod y Bwrdd Buddsoddi, y Bwrdd Rheoli ac Archwilio Mewnol eisoes wedi ystyried hyn ac felly nid oedd yn disgwyl yn arbennig i'r Pwyllgor feddwl am rywbeth ychwanegol, ond byddai er hynny yn croesawu barn yr aelodau yn fawr.
28. Cydnabu'r aelodau'r broses o symleiddio'r dull gweithredu, ei bod yn glir y canolbwyntir ar reoli risg, a'r camau breision y mae'r Cynulliad wedi'u cymryd yn hyn o beth. Pwysleisiodd yr aelodau bwysigrwydd diwylliant o fod yn ymwybodol o risg a'r angen i ystyried risgiau yng nghyd-destun blaenoriaethau'r Comisiwn.
29. Nododd yr aelodau natur hanfodol systemau TGCh y Cynulliad a'r posibilrwydd na fyddai modd i'r Cynulliad weithredu pe baent yn methu. Pwysleisiodd yr aelodau ei bod yn bwysig sicrhau bod gan y Comisiwn wybodaeth lawn am y systemau amgen cyn dod i benderfyniad. Gwnaethant nodi, yn enwedig o ystyried maint y Comisiwn, fod rhaid i un o'r heriau ymwneud â sicrhau bod lefelau digonol o staff a bod arbenigedd technegol, yn arbennig, ar gael pan fo angen.

30. Gwnaethant bwysleisio hefyd bwysigrwydd cymharu â mannau eraill a meincnodi costau a pherfformiad yn ôl costau a pherfformiad sefydliadau tebyg. Roedd angen gwneud hyn nid yn unig ar sail costau TGCh, ond hefyd o ran ffactorau eraill, gan gynnwys alinio strategol, ansawdd, dibynadwyedd a hyblygrwydd systemau TGCh
31. Wrth ymateb, nododd swyddogion eu bod wedi'u sicrhau nad oedd y Pwyllgor wedi canfod dim nad oedd eisoes yn y cynllun busnes. Roedd camau gweithredu yn mynd rhagddynt i sicrhau bod digon o sgiliau ar gael ac roeddent wedi ymchwilio i gostau ar gyfer sefydliadau tebyg mewn mannau eraill. Gwnaethant nodi ei bod i'w weld yn anodd cael ymrwymiad i lefelau costau yn y dyfodol gan Atos – a bod costau presennol Atos 'ar y brig'.

Archwilio Allanol

Eitem 10 Y Llythyr at y Rheolwyr ar gyfer 2011–12

ACAC (15) Papur 4 – Y Llythyr at y Rheolwyr ar gyfer 2011–12, Comisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru

32. Dywedodd Richard Harries fod y Llythyr at y Rheolwyr ar gyfer 2011–12 yn ddogfen gadarnhaol iawn, ac nad oedd dim materion i fod yn ymwybodol ohonynt, a bod y prosesau wedi gweithio'n dda. Ychwanegodd fod swyddogion, wrth lunio'r Datganiad Llywodraethu newydd, wedi ystyried y newidiadau a mynd i'r afael â hwy'n effeithiol iawn. Nododd fod y broses o baratoi'r Datganiad Llywodraethu wedi bod yn gadarn a'i bod wedi'i chymhwyso mewn da bryd.
33. Nododd Claire Clancy fod y broses Datganiad Llywodraethu yn cael ei datblygu ymhellach ar gyfer y flwyddyn hon ac y bwriedir i'r Bwrdd Rheoli ei thrafod yn ei gyfarfod nesaf. Byddai cyfarfod yn cael ei gynnal wedyn, ddiwedd mis Ionawr, a fyddai'n cynnwys Cynghorwr Annibynnol. Byddai'r broses yn cael ei gwblhau mewn cyfarfod o'r Bwrdd Rheoli ym mis Ebrill.

34. Nododd y Pwyllgor yr adroddiad cadarnhaol iawn gan Swyddfa Archwilio Cymru.

Eitem 11 Amlinelliad o Archwiliad Blynnyddol 2012–13

35. Dywedodd Mark Jones y byddai'r tîm archwilio yn cynnal gwaith cynllunio rhagarweiniol yn y Comisiwn yn ystod wythnos gyntaf mis Rhagfyr ac y byddai wedyn, ym mis Rhagfyr, yn cyflwyno Amlinelliad drafft o Archwiliad Blynnyddol 2012–13. Ar ôl y broses o gytuno â swyddogion ar y ddogfen, byddai'n cael ei hanfon at Aelodau'r Pwyllgor Archwilio cyn i drafodaeth gael ei chynnal yng nghyfarfod y Pwyllgor ym mis Chwefror. Byddai Swyddfa Archwilio Cymru yn cynnal ei waith cynllunio sy'n seiliedig ar systemau ym mis Ionawr, a byddai papur atodol hefyd ar gael ym mis Chwefror pe bai angen (hynny yw, pe bai materion archwilio sylweddol yn codi).

Eitemau eraill

Eitem 12 Ymadawiadau

ACAC (16) Papur 5a – Crynodeb o'r ymadawiadau

36. Nodwyd yr adroddiad.

Eitem 13 Y Flaenraglen Waith a dyddiadau cyfarfodydd yn y dyfodol

ACAC(15) Papur 5b. Y flaenraglen waith

37. Nodwyd bod cynnwys y rhaglen waith wedi'i gytuno arno eisoes. Fodd bynnag, byddai angen adolygu'r dyddiadau oherwydd y newid i aelodaeth y Pwyllgor.

Eitem 14 Cylch Gorchwyl y Pwyllgor Archwilio

ACAC(15) Papur 5c. Cylch Gorchwyl y Pwyllgor Archwilio

38. Nododd y Pwyllgor y Cylch Gorchwyl a oedd wedi'i fireinio i adlewyrchu rhai newidiadau sefydliadol bach yn y Comisiwn ac i gywiro rhai pwyntiau drafftio manwl. Ni wnaed unrhyw newid sylweddol iddo.

Eitem 15 Trafodaeth breifat â Swyddfa Archwilio Cymru

39. Oherwydd pwysau amser, cytunwyd i ohirio'r eitem hon tan y cyfarfod nesaf.

Diwedd y cyfarfod

40. Daeth Richard Calvert â'r cyfarfod i ben gan ddiolch yn bersonol ac ar ran y Pwyllgor i Robert Pickard a Tim Knighton, gan fod eu cyfnodau yn y swydd wedi dod i ben, am eu cyfraniad sylweddol iawn at waith y Pwyllgor Archwilio dros y pum mlynedd diwethaf. Dywedodd mai pleser mawr oedd gweithio â'r ddau ohonynt, a'u bod wedi cynnig gwybodaeth helaeth a oedd o ddefnydd mawr i waith y pwyllgor a busnes y Comisiwn.
41. Ymatebodd Robert Pickard gan ganmol y Prif Weithredwr a'r swyddogion am eu didwylledd a'u cefnogaeth. Nododd fod cael gweld y modd y mae'r Cynulliad wedi datblygu dros y pum mlynedd diwethaf wedi bod yn destun boddhad mawr.

Tachwedd 2012